

TEEMAD

Toimetaja TIINA SARV, 433 0047, tiina.sarv@sakalajakirjastus.ee

130

Mart Saare 130. sünniaastapäeva tähistamiseks annab Estonian Classics juuni algul välja helilooja soololaulude CD-plaadi «Must lind».

MUUSIKA

Terve ilma eestlased laulavad Abjas

TIINA SARV
tiina.sarv@sakalajakirjastus.ee

Möödunud suvel sai Abja kultuurimaja juhataja Aime Hunt vallamaja uksele juhtumisi kokku kunagise tuntud džässilaulja, varajase lapsepõlve Mõisakülas veetnud Reet Kromeliga, kes on juba aastaid elanud Londonis.

«Ta oli teel kultuurimajja, kus tahtis meile tutvustada oma rahvusvahelise eestlaste eksperimentaalkoori ideed,» rääkis Aime Hunt.

Reet Kromelil oli mõte tuua eestlased tervest maailmast kokku ja panna laulma eri muusikastiile.

Kaheksakesi Inglismaale

Juba augustis saatis Aime Hunt selle ülipõneva võimaluse kohta kirja kõigile, kes on

kunagi Abja kultuurimaja koorides laulnud või laulavad praegu. Tervelt kaheksa inimest oli valmis kaasa lööma.

«Kui noodid olid Apja jõudnud, palusime laulukoori klaverisaatja Ruth Mõttuse appi ja tegime repertuaariga tutvust,» meenutas Hunt. Novembri lõpul võttis seltskond ette Inglismaa-reisi.

Laulja Marje Kaaremaa jutustas, et lätlastele kuuluvasse imeilusasse Catthorpe'i mõisasse oli tulnud eestlasi Inglismaa eri nurkadest ning samuti Šveitsist, Soomest ja Belgiast. Kodus korralikult harjutatud repertuaar hakkas sealsetes laululaagris kohe kokku kõlama.

Leicestri Eesti Majas antud gospelmuusika kontsert õnnestus suurepäraselt. «Seal peeti sõjaveteranide õhtut. Kohale oli tulnud toredaid eakaid härrasmehi, kes polnud kordagi Eestis käinud, aga kandsid seda ikka südames. Pärast täispikka kontserti laulis Siiri Känd tantsuks. Laual olid eesti rahvusroad,» meenutas Marje Kaaremaa hilja õhtul lõppenud üritust.

Eurolinnas Brüsselis

Kui Reet Kromel järgmisel kevadel koori taas kokku kutsus, seekord Belgiasse, võttis Abja kandist reisi ette ainult kirklik rändaja Marje Kaaremaa. «Tahtsin Amsterdami sõita ja see oli hea võimalus kaks asja ühendada,» naeris ta.

Teine koorilaager peeti Brüsseli lähedal Dworpi külas,

Brüsselis kõlab eestlaste laul. Rahvusvahelises eestlaste eksperimentaalkooris löövad kaasa paljude riikide laulusõbrad.

HEIKO SCHMAUCK

kus sai esitusküpsiks populaarsete džässipalade kava.

«Laulsime nii Gershwini kui eesti heliloojate laule. Kontserdisaal polnud suur, aga rahvast pilgeni täis ning kuulamas ei olnud sugugi ainult eest-

lased,» meenutas Marje Kaaremaa. Sellele kontserdile andis palju juurde professionaalsete muusikute Tiit Saluveere ja Meelis Süti esinemine.

Eksperimentaalkooris kaasa teinud pidasid imetlusväär-

seks, millise rõõmuga eestlased laulavad ning kuidas needki, kes pole iial kodumaal käinud, vanematelt õpitud eesti laule mäletavad ja oskavad.

Kui kõik läheb nii, nagu plaanitud, annab rahvusvahe-

line eestlaste eksperimentaalkoor tänava esimese adventi ajal kontserdi Abja kultuurimajas. Kavas on laulda ka Reet Kromeli esivanemate kirikus Mõisakülas ja võib-olla veel mõnes paigas.

Catthorpe'i mõis

Kributamine aitab kõigist elumuredest üle

TIINA SARV
tiina.sarv@sakalajakirjastus.ee

«Siin on nad sootuks teist nägu: hoopis uhked, ma ei tunne neid mitte ära!» imestas Thea Rootalu, silmitsedes oma pilte, mis ripuvad Kondase keskuse seintel.

Elurõõmus vanaproua kinnitab, et just joonistamine ehk kributamine, nagu ta ise ütleb, on ta elu kõige raskematest aegadest ja tüütumatest töödest üle aidanud.

Hiljuti tähistas Thea Rootalu 90. sünnipäeva ja sel puhul kinkisid lapselapsed talle Hollandis trükitud kunstialbumi, milles on sees Mummi — nii nad vanaema kutsuvad — tööd.

«Selle pildi sai Jaanus, esimene lapselaps: tegin talle jutukese ja joonistasin loomad. Muidu ma loomi ei tee, joonistan loodust,» osutas ta raama-

Sõnakas ja elurõõmus 90-aastane Thea Rootalu tuli Kondase keskusesse oma näituse avamisele ise kohale.

tu avapildile, kuhu on ka tekst juurde kirjutatud.

Thea Rootalu viiest lapselapsest kolm on kunstnikud.

Oma töödest rääkides ütles naine kindla sõnaga, et tema on isetegevuskunstnik. Omal ajal oli ta õppinud küll kaks

aastat Paul Luhteni käe all Tallinna kunsttööstuskoolis graafikat, aga eestiaegse valitusliikme tütre (neiupõlves

Taltsi nime kandnud Thea Rootalu isa Nikolai Talts oli viis aastat Pätsi valitsuse põlutööminister) ei olnud tal Nõukogude okupatsiooni ajal võimalik õpinguid jätkata ega Tallinnas elada.

Nüüd on ta juba üle poole sajandi elanud Valgamaal Puka alevis ja pidas omal ajal põhiliselt raamatupidajametit.

«See töö ei olnud tüütu, sest sain kogu aeg joonistada. Kui ülemus lähedale tuli, torkasin pildi ruttu sahtlisse,» meenutab ta. Ülemus oli Thea mees.

«Ülemus küll riidles, aga kui alluv talle õhtul klaverit mängis, läks tal süda jälle pehme,» naerab näituse avamisele tulnud tütar.

Thea Rootalu peab oma elus kõige tähtsamaks puid. «Kui puud kaoks, siis ma enam ei elaks! Need, kel on ümberringi loodus, ei saa mässandusse langeda,» räägib naine.

Toimekas vanaproua askeldab veel praegugi aias. Tütrel jutu järgi hoolitseb lillepeenarde eest seniajani põhiliselt

Mummi ning nooremad üksnes aitavad teda vahetevahel.

«Roosid ja nelgid mulle ei meeldi, pojengid ja tulbid küll. Roosid on minu meelest torkivad ja pealetükkivad. Armsad on kollased saialilled. Kollane on mu lemmikvärv, helesinine ja kollane koos, üks külm ja teine soe,» räägib Thea Rootalu.

NÄITUS

Thea Rootalu kributused on Kondase keskuses näha 17. juunini.

«Aiatööst vabal ajal võtan paberitüki ja hakkkan kributama, ilma et midagi kuskilt maha vaataksin — kõik teen peast, fantaasia najal. Kui olen midagi valmis saanud, imestan ka ise, kust see on tulnud,» osutab ta oma vinjette meenutavatele pildidele. Thea Rootalu ütleb, et ei vaja mingit innustust, sest joonistamissoov on tal alati.